

Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Olsztynie, jedn. Raporty prasowe konsulatu z prasy niemieckiej z roku 1929. Sytuacja wewnętrzna w Prusach. Stosunki Niemiec z zagranicą. Sprawy polskie, sygn. 481/1, k. 244 - 246.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

Centr. "Allenst. Volkabl." / Nr. 289 z 15/12/30/ donosi o rokownicach lotewsko-niemieckich kompensacyjnych w sprawie ośl nie mało. Delegaci Lotwy, Włamanis i Rissis wyjechali już do Berlina.

Belgia.

Nacj. "Allenst.Ztg." / Nr. 276 z 25/11/30/ donosi w korespondencji z Brukseli z 25/11/30/ p.t. "Helmheds deutsche Gesinnung" o uchwale rady miejskiej w Helmedy powstrzymaniu się od udziału w stuleciu niepodległości Belgji. Głoszenie było jasne. Burmistrz Wareon wypowiedział się również przeciw wnioskowi. Ta uchwała odpowiada niemieckiemu nastrojowi ludności, które znajduje się w ciągłej walce obroszej.

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie
V. Sprawy Prus Wschodnich.

Położenie gospodarcze.

Dalsze za-
ostrzenie.

Szczeg pism zamieszczone artykuły o dalszym zaostre-
niu się kryzysu gospodarczego w Prusach Wschodnich, opar-
te na danych statystycznych, zebranych przez "Statisti-
sche Korrespondenz" i nowej książce, wydanej przez
Preussenkasse, p.t. "Lage und Entwicklung der landwirt-
schaftlichen Grossbetriebe und den östlichen Landestei-
le". Oba źródła stwierdzają szybkie tempo wzrostu za-
dłużenia przedsiębiorstw rolnych, z których zadanie się
już dziś nie da się uratować. Również niepokojące jest
statystyka przymusowych sprzedazy. Na podstawie tych
danych ukazały się artykuły w "Baltische Presse" /Nr.
283 i 284 z 9 i 10/12/30/ i "Gazecie Olsztynskiej" /Nr.
277 z 29/XI/30/ p.t. "Kryzys gospodarczy w Prus.Wsch.
zaostre się/ w załączeniu./

Wnioski.

Gospodarstwa drobne trzymają się na ogół lepiej, niż duże. "Preussenskasse" proponuje wyłączenie z "Oathilfe" tych gospodarstw, które nie dadzą się już uzdrowić. Przeciw temu protestuje stęstep. "Ost. Gen. Anz." /Nr. 279 z 27/11/30/, dowodząc, iż te właśnie gospodarstwa najciężiej są zaangażowane kredytowo, a więc ich upadek wstrząsnąłby potężnie życiem gospodarczym. Popiera za to myśl przeniesienie takich gospodarstw na parcelację, przede wszystkim na osadnictwo /Oznacza to w praktyce przerzucenie długów na nabywców- kolonistów./

Dalsze procesy włościan.

Na tem tle dochodzi do zastępców z włościanami, którzy nie mogą i nie chcą płacić podatków. Głównie jest w tej prowincji wytoczenie w jednym tylko pow. gerdewskim 200 procesów drobnym rolnikom, przyczem 60 z nich aresztowane. /völk. "Jourenalsbg. Ztg." Nr. 274 z 22/11/30/.

"Długi, tylko długi."

"Długi, tylko długi"! - woła nacj. "Ortelsbg. Ztg." /Nr. 281 z 1/12/30/. Miasto niemieckie bankrutują pod ciężarem 27 miliardów długów, zaciągniętych z ograniczonymi, a wydanych ^{na} nieprodukcyjnie i w ciężkich czasach niekornych wydatki, jak boiska sportowe, zakłady kąpielowe, gmachy dla urzędów itp. Przede wszystkim cierpi niemiecki wschód, czemu winne są niefortunne granice. Rząd usiłuje temu zaradzić przez pozwolenie na podwyżkę podatków komunalnych, jak od piwa, napojów wyakokowanych i "obywatelskiego". Ale te nowe podatki wschodowi nie pomogą..

65 000 bezrobotnych.

Nacj. "Ortelsbg. Ztg." /Nr. 277 z 26/11/30/ donosi, iż liczba bezrobotnych w Prusach Wschodnich wzrosła do 67 000, przyczem wzrost w ciągu dwu pierwszych tygodni listopada wynosił 10 700. Szczególnie silnie zostały

dotknięte powiaty rolnicze. W Śluku liczba bezrobotnych podniosła się. W Biskupcu wzrosła w tym okresie ośmiokrotnie. Na 100 ubezpieczonych od bezrobocia 9,5 pobiera zasiłki / w roku ubiegłym tylko 5,5 /.

v. Gayl
o sytu-
acji.

Nacj. "Ortelabg. Ztg."/Nr.292 z 13/12/30/ streszcza przemówienie Frhr. v. Gayla w pruskiej radzie stan. Deficyt gmin w lutym 1931 wyniesie w Prusach 800 - 700 mil. mk.- nie biorąc pod uwagę wartejającego bezrobocia i zmniejszającej się zdolności płatniczej. W prowincjach wschodnich rolnictwo przestanie wkrótce płacić pensje w gotówce i przejdzie na wypłaty w produktach rolnych.

14 000
wniosków
o "Ost-
hilfe".

Nacj. "Oster. Ztg."/Nr. 270 z 17/XI/30/ donosi, iż zgłoszono w Prusach Wschodnich 14 000 wniosków o pożyczki z "Osthilfe" na sumę Rmk. 500 milionów. Termin składania podań został przedłużony do połowy stycznia 1931r. W biurach "Oststelle" pracuje 250 osób, z tego w Prusach Wsch. 85.

Wolańia
o statu-
sek.

Pisma zamieszczają szereg wznow do rządu o szybszą i wydawniejszą pomoc ze strony organizacji wszelkiego typu i pojedynczych osób. Kończą się one z reguły żądaniem rewizji granic i odbioru "korytarza."

Robotnicy sezonowi polscy.

Szczegół
prasy
niem.

Na tym tle rosnącego bezrobocia i kryzysu oświaty wygląda stosunek do robotników sezonowych z Polski. Prasa prowadzi przeciw nim gwałtowną kampanję, starając się zo-
hydzić ich w opinii publicznej. Im przypisuje się wszelkie mordy i kradzieże, których nie udało się wykryć. Skazuje się przeciw nim niemal odcieżenie. A jednak te same pisma zamieszczały jednoznacznie, wzmiankę, pochodzącą, najwidoczniej,